

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

▲

▼

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

▲

▲

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

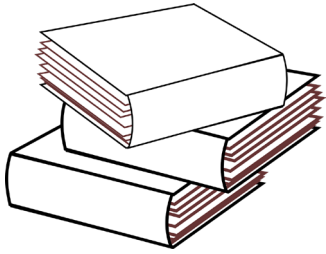
Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

A anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra

ŽMOGAUS BIOLOGIJOS IR EVOLIUCINĖS MEDICINOS MOKSLINĖ GRUPĖ

KLUBO SĄNARIO DESTRUKCINIS PAŽEIDIMAS: 18 A. ATVEJO APRAŠYMAS

Darbo autorė. Justina RAULUŠONYTĖ (VI kursas).

Darbo vadovės. Doc. dr. Žydrūnė MILIAUSKIENĖ, VU MF Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra; dr. Justina KOZAKAITĖ, VU MF Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra.

Darbo tikslas. Išnagrinėti galimas ryškaus gūžduobės pažeidimo priežastis, judėjimo ir gyvenimo su pažeidimu ypatybes.

Darbo metodika. Gautas individo skeletas išdėliotas anatomiškai, visi kaulai bei dantys įvertinti dėl galimos patologijos. Smulkiai aprašytas pažeistas klubo sąnarys, išmatuoti anatomiinių struktūrų dydžiai, įvertintas patologijos poveikis likusiam skeletui. Naudojantis vadovėliais, aprašančiais galimas kaulų destruktijos priežastis, bei internetinėmis duomenų bazėmis aprašyta tikėtina destruktijos priežastis ir diferencinė diagnostika. Aprašytas numanomas individo funkcionalumas.

Atvejo aprašymas. Vilniuje, Šv. Stepono bažnyčios teritorijoje rasti XVII–XVIII a. palaikai. Tarp jų išsiskyrė individas Nr. 20, 35–45 metų vyras, turintis ryškų klubo sąnario ir gūžduobės pažeidimą, turėjusį sukelti jam judėjimo ir gyvenimo sunkumų. Kairys klubo sąnarys išniręs į priekį, su gūžduobe pasilinkęs distaliai link foramen obturatorium, beveik pilnai užimdamas jos plotą. Yra likę du tarpeliai, didesnis 36 mm ilgio ir 3–4 mm pločio plyšys gaktikaulio sąvaržos pusėje bei 3 mm ilgio ir 2 mm pločio angelė kampe tarp ramus ischiopubicus ir tuber ischiadicum. Reaktyvus naujo kaulo formavimasis matomas aplink šlaunikaulio galvą, susiformavusi pilna pseudo-gūžduobė.

Rezultatai. Labiausiai tikėtina, jog pažeidimą sukėlė didelės kinetinės energijos trauminis lūžis su priekiniu šlaunikaulio išnirimu žemyn. Individas, patyręs traumą, turėjo jausti stiprų skausmą kairiojo klubo srityje, taip pat galėjo jausti skausmą kelio srityje, aplink juosmenį, šlaunyje ar net apatinėje pilvo dalyje. Kadangi šiai patologijai atsirasti yra reikalinga didelės energijos trauma, tikėtini ir minkštųjų audinių sužeidimai ar kraujo praradimas, kurių negalima įvertinti. Galima nuspėti, jog individas likusį gy-

venimą jautė skausmą, efektyviai negalėjo naudotis šia koja ar ją komfortiškai judinti. Tai, tikėtina, vedė prie raumenų kontraktūrų ir atrofijos, spazmų.

Išvados. Individo gyvenimo kokybė po patirtos traumos turėjo stipriai suprastėti. Gijimo laikotarpiu jam turėjo būti būtina kasdienė priežiūra. Jis turėjo sunkiai vaikščioti, nebegalėjo dirbti sunkesnių fizinių darbų. Kadangi žmogus palaidotas vargingųjų kapinėse, o medicininės paslaugos XVII–XVIII amžiuje didžiąja dalimi buvo prieinamos tik elitui, tikėtina, jog jį slaugė ir juo rūpinosi šeima.

Raktažodžiai. Klubo sąnario išnirimas; gūžduobės pažeidimas; trauma; neįgalumas.